

Qëllimi

N duhet të kenë mundësi të përjetojnë në mënyrë ndijimore bukurinë e gjuhës së tyre të prejardhjes. Të dëgjuarit duhet t'i sensibilizojë ata për të dëgjuar me vëmendje ritmin dhe melodinë dhe për të shijuar estetikën e gjuhës krijuese. Si bazë për përjetimin e dëgjimit mund të shërbejnë, p.sh., poezitë, të cilat mund të gjenden në platformën e internetit www.lyrikline.org (shih më poshtë).

kl. 5–9

30–45 min.

Materiali:
Mundësisht qasje në internet,
nëse është e mundshme edhe
printerit.

Rrjedha:

- Variante me qasje në platformën e internetit www.lyrikline.org: Mësuesi paraqet faqen e internetit. Më pas, formohen grupe dyshe. Ata duhet të kërkojnë në platformën e internetit një poezi lirike në gjuhën e tyre të prejardhjes, e cila u pëlqen veçanërisht. Ata pastaj do t'ia paraqesin atë klasës, dhe të futen në trajtimin e çështjeve në formën vijuese:
 - Si mund të njihet se po bëhet fjalë për një poezi?
 - Cila është tema kryesore e poezisë?
 - Cilat fjalë ose fraza tingëllojnë veçanërisht bukur?
 - Çfarë atmosfere mbizotëron në këtë poezi?
 - Cilat ngjyra apo çfarë lloji i muzikës është i përshtatshëm për poezinë?
 - Kujt mund t'i pëlqejë veçanërisht kjo poezi?
- Nëse në MGJP nuk ka kompjutera në dispozicion, kërkimi mund të bëhet si detyrë shtëpie. Regjistrimi i poezisë duhet të silllet si një audio file në telefonin e dorës.
- Në vend të www.lyrikonline.org ose si shtesë për këtë, të dëgjuarit natyrisht mund të përjetohej e të dëgjohet edhe me tekste të tjera dhe lexues/e: poezi lirike për fëmijë, tregime të shkurtra, gazmore etj. të lexohen nga mësuesit, prindërit, nga nxënësit/et (pas përgatitjes së mirë) dhe mundësisht të incizohen, për të bërë për shembull një CD nga audio file-t (krahaso këtu gjithashtu edhe sugjerimin mësimor 10, Të lexuarit e modeluar për të tjerët).

Vërejtje:

- Për platformën e poezive lirike www.lyrikline.org: Kjo faqe interneti – një thesar i vërtetë! – ofron poezi në më shumë se 60 gjuhë, të lexuara nga vetë autori/ja dhe është e plotësuar me detaje biografike të tyre. Shpesh ka edhe një përkthim në gjermanisht ose në gjuhët e tjera në të cilat kjo faqe mund të përdoret. Për të përdorur këtë faqe interneti: Së pari, duhet të zgjidhet gjuha e kërkimit, pastaj mund të jepet në rubrikën «specifikimi për kërkim» emri i gjuhës në të cilën ju do të donit të keni poezi..

Variantet:

Ka mundësi të shumta për zgjerime dhe përmirësime, p.sh.:

- Tekstet (shpesh me përkthim) mund të shtypen dhe të kopjohen, kështu janë të mundshme edhe krahasimet dhe vështrimet gjuhësore.
- N e ushtrojnë të lexuarit e poezisë së tyre të preferuar dhe e lexojnë vetë atë para klasës.
- N dëgjojnë poezi edhe në gjuhë të tjera, vendosin për një përjetim veçanërisht të bukur të të dëgjuarit dhe/ose bëjnë krahasime me gjuhën e tyre (tingëllimi, ritmi gjuhësor, melodia, shpejtësia etj.).

29

Personazhet e librave

Qëllimi

Projekti i ndihmon N për të ndërtuar një marrëdhënie emocionale ndaj një teksti (tregimi apo libri). Duke krijuar një portret të personazhit kryesor ose të një figure tjetër të rëndësishme gjatë rrjedhës së leximit, ata thellohen në këtë figurë dhe në atë se çfarë ajo përjeton dhe pëson. Ky thellim dhe identifikim mund të jetë vendimtar nëse N i kuptojnë veprimet dhe marrëdhëniet midis personazheve.

kl. 1–6

Ca. 45 min.

Materiali:
Tregimi, rrëfimi ose libri i tërë
(edhe si libër i ilustruar);
letër dhe lapsa me ngjyra.

Rrjedha:

- Gjatë ose pas leximit të një tregimi apo një libri (edhe libër për lexim para të tjerëve-ose libër i ilustruar) N krijojnë një portret apo një profil të karakterit kryesor ose të disa figurave. Kjo mund të bëhet si punë individuale apo me partner. Më parë do të diskutohen disa pika të cilat mund të ndodhin në këtë portret apo profil; p.sh.:
 - Ku banon personazhi?
 - Cili është personazhi?
 - Çfarë mund të bëjë ky personazh shumë mirë, e çfarë jo?
 - Çfarë shqetësimesh e rëndojnë personazhin?
 - Çfarë di në lidhje me familjen e këtij personazhi?
 - Cilët njerëz janë të rëndësishëm për personazhin?
 - A do të të pëlqente që këtë personazh ta kesh shok/shoqe dhe pse po ose pse jo?

